

PRÍDAVOK NA DIEŤA

Oznamovacia povinnosť rodiča (oprávnenej osoby) o zabezpečovaní starostlivosti o nezaopatrené dieťa po dovŕšení troch rokov veku do začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky.

Oprávnená osoba (rodič) je povinná po **dovŕšení troch rokov veku nezaopatreného dieťaťa do začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky** oznámiť platiteľovi (úrad práce, sociálnych vecí a rodiny) písomne alebo elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom, akým spôsobom a kde bude zabezpečovaná starostlivosť o toto nezaopatrené dieťa.

Táto **povinnosť sa neskúma**, ak starostlivosť o nezaopatrené dieťa zabezpečuje rodič nezaopatreného dieťaťa alebo osoba, ktorej je nezaopatrené dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu a **ak** táto osoba **poberá materské alebo rodičovský príspevok**.

Oznámenie o spôsobe a mieste zabezpečovania starostlivosti o dieťa preukazuje oprávnená osoba najneskôr do konca kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom dieťa dovŕšilo tri roky veku.

Pokiaľ by v období od už zrealizovaného oznámenia došlo k podstatnej zmene spôsobu a miesta výkonu starostlivosti o dieťa (*napríklad vylúčenie zo zariadenia, zmena zariadenia a podobne*) v porovnaní s uvedenými údajmi, takúto zmenu je povinná oprávnená osoba oznámiť úradu. Za podstatnú zmenu nemožno považovať napríklad obdobie, kedy dieťa je prechodne u starých rodičov na prázdninách alebo je choré, prípadne na dovolenke, avšak stále je v evidencii predškolského zariadenia.

Preukazovanie nezaopatrenosti dieťaťa prostredníctvom potvrdenia o návšteve školy

Preukazovanie sústavnej prípravy dieťaťa na povolanie štúdiom na realizuje prostredníctvom potvrdenia o návšteve školy (strednej alebo vysokej), ktoré vystaví a potvrdí škola, ktorú nezaopatrené dieťa pre príslušný školský/akademický rok navštevuje. Potvrdenie je možné doručiť na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý je príslušný podľa miesta trvalého pobytu oprávnenej osoby – poberateľa prídavku na dieťa osobne, písomne alebo elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom. V prípade, ak občan doručí (poštovou prepravou, e-mailom, podaním do podateľne) na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny originál potvrdenia o návšteve školy a toto potvrdenie obsahuje všetky požadované informácie (napr. identifikácia študenta, identifikácia školy, školský/akademický rok; forma štúdia), úrad práce, sociálnych vecí a rodiny akceptuje takto doručené potvrdenie. V prípade zaslania fotokópie potvrdenia sa vyžaduje jeho porovnanie s originálom.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny akceptuje akékoľvek potvrdenie o návšteve školy vystavené školou, avšak v prípade nedostatočných informácií vyplývajúcich z potvrdenia, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny požiada o ich doplnenie.

Študenti, ktorí štúdium v minulosti zanechali a opakovane nastupujú na štúdium

Študent – nezaopatrené dieťa pred dvoma rokmi zanechal štúdium na vysokej škole realizovaného v dennej forme štúdia (*počas štúdia rodič naňho poberal prídavok na dieťa*) a následne sa zamestnal. Jeho pracovný pomer doposiaľ trvá. V roku 2016 si podal prihlášku na denné štúdium na vysokej škole, na ktorú bol po splnení všetkých zákonom stanovených podmienok rozhodnutím prijatý a dňa 24.6.2016 sa uskutočnil zápis na toto štúdium.

Otázka:

Odkedy vznikne rodičovi nárok na prídavok na toto dieťa - odo dňa zápisu alebo od začiatku akademického roka ?

Odpoveď:

Riešenie uvedeného prípadu vyžaduje informáciu ohľadom štúdia, na ktoré je dieťa prijaté.

V prípade štúdia v Slovenskej republike a na základe § 4 ods. 3 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov **sústavná príprava dieťaťa na povolanie**, ktorá sa uskutočňuje na vysokej škole dennou formou, pričom zápis na toto štúdium sa uskutočnil dňa 24.6.2016, teda pred začiatkom akademického roka (§ 61 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov) **sa začína najskôr prvým dňom akademického roka.**

V zmysle § 61 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa akademický rok začína 1. septembra bežného roka a skončí sa 31. augusta nasledujúceho roka.

V prípade štúdia v Slovenskej republike by nárok na prídavok vznikol od 1.9.2016.

V prípade štúdia v cudzine (*na štúdium v cudzine nemožno aplikovať zákon o vysokých školách platný v SR*), patrí prídavok na dieťa od začiatku akademického roka, ktorý je ustanovený v legislatíve príslušného štátu mimo územia SR (čo môže byť napr. od 1. 7., od 1.8. príp. až od 1.9. alebo aj neskôr).

Absolventi vysokej školy (1. stupeň VŠ štúdia)

Študent v júni 2016 úspešne absolvoval bakalársky študijný program, následne mu bol udelený titul „bakalár“.

Otázka:

Je potrebné – a dokedy zaslať úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý je platiteľom prídavku na dieťa doklad o ukončení štúdia ? Vzniká rodičovi nárok na prídavok aj po skončení štúdia na prvom stupni vysokej školy ?

Odpoveď:

Odpovede sa vzťahujú na rôzne situácie – napr. či dieťa bude alebo nebude ďalej v štúdiu pokračovať. Z tohto dôvodu uvádzame niekoľko možností riešenia.

1. situácia:

Pokiaľ absolvent prvého stupňa vysokej školy nepokračuje ďalej v štúdiu, nárok na prídavok na dieťa trvá do skončenia štúdia. Ak bolo dieťa študentom školy do júna 2016, nárok na prídavok trvá do júna 2016 vrátane a od 1.7.2016 platiteľ prídavok odníme.

2. situácia:

V prípade, ak v nasledujúcom akademickom roku bude dieťa pokračovať v štúdiu opätovne na prvom stupni (*avšak v inom študijnom programe*), nárok na prídavok trvá do skončenia štúdia (*ak bolo dieťa študentom školy do júna 2016, nárok na prídavok trvá do júna 2016 vrátane a od 1.7.2016 platiteľ prídavok odníme*). Nárok na prídavok opätovne vzniká po zápise na štúdium v akademickom roku 2016/2017 a po predložení potvrdenia o návšteve školy spolu s novo podanou žiadosťou o prídavok na dieťa.

3. situácia:

V prípade, ak dieťa bude po skončení vysokoškolského štúdia prvého stupňa pokračovať v štúdiu na druhom stupni vysokej školy, platiteľ, ktorým je úrad práce, sociálnych vecí a rodiny bude vo výplate prídavku na dieťa pokračovať, avšak je potrebné, aby poberateľ prídavku na dieťa (rodič, ktorý poberá prídavok) predložil platiteľovi:

- vysokoškolský diplom alebo osvedčenie o vykonaní štátnej záverečnej skúšky (štátnica) dieťaťa na prvom stupni vysokej školy,
- písomné vyjadrenie, že nezaopatrené dieťa bude v štúdiu ďalej pokračovať (napr. na druhom stupni VŠ) - čo rodič zdokladuje prostredníctvom rozhodnutia o prijatí na ďalšie štúdium, resp. pokiaľ nedisponuje rozhodnutím o prijatí postačuje čestné vyhlásenie, že bude pokračovať na druhom stupni VŠ,
- čestné vyhlásenie poberateľa prídavku o tom, že v prípade, ak sa dieťa nezapíše na ďalšie štúdium (napr. na druhom stupni), prídavok na dieťa, ktorý bol vyplatený neprávom po skončení štúdia na prvom stupni vráti.

Dávame do pozornosti, že po zápise na štúdium v príslušnom akademickom roku je poberateľ prídavku povinný preukázať nezaopatrenosť dieťaťa potvrdením o sústavnej príprave dieťaťa na povolanie štúdiom (potvrdením o návšteve školy) pre daný akademický rok. Potvrdenie je potrebné doručiť na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý je príslušný podľa miesta trvalého pobytu poberateľa prídavku najneskôršie v mesiaci október bežného roka, resp. ak sa zápis uskutoční neskôr, tak po zápise.

Prídavok sa vypláca mesačne pozadu – napr. za mesiac jún 2016 sa prídavok vypláti v mesiaci júl 2016, preto termín, do ktorého by mal poberateľ prídavku na dieťa doručiť vyššie uvedené doklady je do konca júla 2016, resp. do 5. augusta 2016 z dôvodu uzávierky výplat (za mesiac júl 2016).

Absolvent strednej školy a nárok na prídavok počas mesiacov jún, júl a august

Študent v mesiaci máj zmaturoval a začal pracovať na základe dohody (dohody o pracovnej činnosti, dohody o vykonaní práce alebo dohody o brigádnickej práci študentov).

Otázka:

Má rodič dieťaťa, ktoré zmaturovalo a pracuje na základe dohody počas „prázdnin“ (mesiace jún, júl, august) nárok na prídavok na dieťa ?

Odpoveď:

Vo všeobecnosti zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov priamo neupravuje zárobkovú činnosť študenta, absolventa školy.

V zmysle § 4 ods. 4 písm. a) zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov **sústavná príprava dieťaťa na povolanie je aj obdobie bezprostredne nadväzujúce na skončenie štúdia na strednej škole, najdlhšie do konca školského roka, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole.**

Pretože citovaný zákon neobmedzuje nezaopatrené dieťa z hľadiska výkonu zárobkovej činnosti, v konečnom dôsledku to znamená, že študent – absolvent strednej školy, ktorý počas mesiacov jún – august bežného roka pracuje na dohodu, má nárok na prídavok na dieťa najdlhšie do konca školského roka, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole.

Pokiaľ toto dieťa bude ďalej pokračovať v štúdiu napríklad na vysokej škole, na ktorú je rozhodnutím prijaté, po zápise na štúdium je potrebné doručiť „Potvrdenie o návšteve školy“, na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý je príslušný podľa miesta trvalého pobytu oprávnenej osoby (rodič, ktorý poberá prídavok na dieťa), pričom oprávnenej osobe bude nárok na prídavok naďalej trvať až do skončenia štúdia.

Nárok na prídavok na dieťa počas výkonu zárobkovej činnosti nezaopatreného dieťaťa

Dávame do pozornosti, že výkon zárobkovej činnosti nemá žiaden vplyv na nárok na prídavok na dieťa. Znamená to, že študenti strednej školy (aj maturanti) alebo vysokej školy môžu počas štúdia vykonávať akúkoľvek zárobkovú činnosť, pričom rodič má naďalej nárok na prídavok na dieťa (samozrejme ak sú naďalej splnené všetky podmienky nároku vyplývajúce zo zákona).

Štúdium v zahraničí

Posúdenie rovnocennosti štúdia pre sústavnú prípravu dieťaťa na povolanie štúdiom

K uplatneniu **nároku na prídavok na dieťa** (podaním žiadosti), o ktorom úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“) rozhoduje v zmysle zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je klient – žiadateľ povinný preukázať okrem zákonom stanovených podmienok nároku aj nezaopatrenosť dieťaťa.

Za nezaopatrené dieťa sa považuje dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky, najdlhšie do dovŕšenia 25 rokov veku, ak sa toto dieťa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom na strednej alebo vysokej škole v dennej forme štúdia.

V prípade ak sa nezaopatrené dieťa pripravuje na povolanie štúdiom v zahraničí, je potrebné predmetné štúdium posúdiť z hľadiska rozsahu a úrovne, či je postavené na úroveň štúdia na stredných a vysokých školách v SR, teda posúdiť rovnocennosť štúdia, ktoré posudzuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Stredisko na uznávanie dokladov o vzdelaní (ďalej len „MŠVVaŠ SR“).

MŠVVaŠ SR v záujme zníženia administratívnej záťaže žiadateľov o posúdenie zahraničného štúdia, skrátenia a zjednodušenia konania pristúpilo **k zverejneniu zoznamu uznaných vysokých škôl pre príslušný akademický rok** z dôvodu posúdenia štúdia v zahraničí, ktoré pôsobia na území členských štátov Európskej únie, Európskeho hospodárskeho spoločenstva a Švajčiarskej konfederácie (ďalej len „členské štáty“).

Zoznam uznaných vysokých škôl členských štátov sa nachádza na webovej stránke MŠVVaŠ SR v časti „Medzinárodná spolupráca“ a „Uznávanie dokladov o vzdelaní a odborných kvalifikácií zo zahraničia“ <http://www.minedu.sk/posudenie-studia-v-zahranici-pre-zdravotne-poistovne-socialnu-poistovnu-zamestnavatelov-a-i/>.

Na základe uvedeného je štúdium na uznaných vysokých školách, ktoré sú uvedené vo zverejnenom zozname pre príslušný akademický rok rovnocenné vysokoškolskému štúdiu v SR. Štúdium na uvedených školách, pokiaľ ide o dennú formu štúdia je považované za sústavnú prípravu dieťaťa na povolanie a preto v takýchto prípadoch nie je potrebné žiadať posúdenie zahraničného štúdia MŠVVaŠ SR.

Pre posúdenie štúdia na zahraničných vysokých školách, ktoré nie sú v príslušnom zozname uvedené, sa postupuje formou žiadosti o posúdenie štúdia. Na základe podanej žiadosti o posúdenie štúdia z hľadiska sústavnej prípravy dieťaťa na budúce povolanie, MŠVVaŠ SR vydá rozhodnutie o rovnocennosti štúdia v zahraničí.

Úradné preklady potvrdení o návšteve školy v zahraničí

V súvislosti s úradnými prekladmi potvrdení o návšteve školy v zahraničí pre účely rozhodovania o nároku na prídavok na dieťa úrad vyžaduje informácie o:

- rozsahu a úrovni štúdia na zahraničných školách v porovnaní so štúdiom v SR, ktoré posudzuje MŠVVaŠ SR s výnimkou škôl zverejnených v zozname uznaných vysokých škôl pre príslušný akademický rok,

- forme štúdia (denná, externá, kombinovaná) o príslušnom akademickom roku, ročníku štúdia ako aj informácie o relevantnosti všetkých údajov uvedených v potvrdení o návšteve školy.

Ak žiadateľ predloží potvrdenie o návšteve zahraničnej školy, úrad vyžaduje úradný preklad predloženého potvrdenia o návšteve školy.

Pokiaľ to možnosti a kapacity úradu dovoľujú, môže potvrdenie o návšteve školy preložiť aj jeho zamestnanec, za čo plne zodpovedá.

Úradný preklad sa vyžaduje v prvom roku štúdia dieťaťa na zahraničnej škole. Ak nezaopatrené dieťa bude navštevovať tú istú školu aj v nasledujúcich akademických rokoch, úrad už nebude od žiadateľa požadovať predloženie ďalšieho prekladu (*úradného ani preloženého zamestnancom úradu*) ak nasledujúce potvrdenia alebo informácie z nich vyplývajúce budú identické s prvým prekladom potvrdenia.

MŠVVaŠ SR k posúdeniu rovnocennosti štúdia v zahraničí nepožaduje úradný preklad potvrdenia o návšteve školy, pretože neposudzuje sústavnú prípravu dieťaťa na povolanie, tzn., že sa vo svojom rozhodnutí nevyjadruje k forme štúdia. Z hľadiska úradu ako platiteľa prídavku na dieťa je uvedená skutočnosť však pre posúdenie nároku na prídavok na dieťa a na jeho výplatu nevyhnutná a preto úradný preklad potvrdenia o návšteve školy je nutný.

.